

Sygnatura akt: V GC 891/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 29 grudnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Robert Roliński

Protokolant: Paulina Frelicka

po rozpoznaniu w dniu 19.12.2016r. w Kaliszu

na rozprawie sprawy

z powództwa: (...) Sp. z o. o. z/s w O. W..

przeciwko: M. B. (1)

o zapłatę

- zasądza od pozwanego **M. B. (1)** na rzecz powódki **(...) Sp. z o. o. z/s w O. W..** kwotę 16 434,60 zł (szesnaście tysięcy czterysta trzydzieści cztery złote sześćdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 04.04.2016r. do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanego **M. B. (1)** na rzecz powódki **(...) Sp. z o. o. z/s w O. W.** kwotę 5 639 zł (pięć tysięcy sześćset trzydzieści dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 4 817zł (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 891/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 04 kwietnia 2016r. pełnomocnik powódki (...) sp. z o.o. z/s w O. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. B. (1) kwoty 16.434,60 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych i kwotą 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powódki podniósł, że powódka zawarła z pozwanym w dniu 04 listopada 2015r. umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń. Powódka na mocy w/w umowy rozpoczęła procedurę czynności windykacyjnych w celu wyegzekwowania zadłużenia od dłużnika (...) Sp. z o.o. Ponieważ odzyskanie należności w drodze windykacji polubownej okazało się niemożliwe, powódka skierowała do pozwanego pismo z prośbą o uiszczenie stosownych opłat sądowych, do czego był on zobowiązany na mocy w/w umowy a w szczególności postanowień § 8 pkt. 3 tejże umowy. W wyniku braku reakcji powódka w dniu 28 grudnia 2015r. przesłała do pozwanego kolejne pismo ponagląjące, które również pozostało bez reakcji. Pozwany nie uiszczył stosownych kwot wobec czego powódka na mocy postanowień §10 pkt. 5 umowy dokonała wypowiedzenia umowy z prawem do przysługującego wynagrodzenia, jednocześnie dokonując zwrotnego przelewu wierzytelności oraz wzywając pozwanego do dobrowolnej zapłaty należnego jej wynagrodzenia.

(pozew k. 2 akt)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 09 maja 2016r. Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy w osobie referendarza sądowego, w sprawie o sygn. akt V GNC 1286/16, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W dniu 31 maja 2016r. /data stempla pocztowego/ pozwany wniósł sprzeciw od w/w nakazu zapłaty. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł, że w toku zawierania przedmiotowej umowy był zapewniany, iż nie będzie się to wiązało z żadnymi kosztami po jego stronie, a wszystkimi kosztami zostanie obciążony jego dłużnik. Gdyby miał świadomość, iż zostanie obciążony jakimikolwiek kosztami to z całą pewnością nie zawarłby umowy. Zatem został w sposób celowy i świadomy wprowadzony w błąd co do treści stosunku prawnego. Ponadto podał, że skierował do powódki oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, o którym dowiedział się dopiero otrzymawszy przedmiotowy pozew, wobec czego nie miał możliwości wcześniejszego złożenia stosownego oświadczenia. Poza tym pozwany wskazał, że roszczenie powódki jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego oraz przeznaczeniem społeczno-gospodarczym tego prawa. Powódka nie wyegzekwowała należnego mu świadczenia wobec czego domaganie się przez nią zapłaty jest całkowicie bezpodstawne i nieuczciwe.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 40-42 akt)

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty pełnomocnik powódki podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, wskazując że z uwagi na brak kontaktu z dłużnikiem pozwanego powódka zdecydowała o skierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego i w związku z tym (zgodnie z zapisami umowy) wezwała pozwanego do zapłaty kwoty koniecznej na pokrycie kosztów sądowych. Ponadto pełnomocnik powódki zakwestionował skuteczność złożonego przez pozwanego oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli o zawarciu umowy, podając, że wbrew stanowisku pozwanego przedstawiciel handlowy powódki nigdy nie wprowadził pozwanego w błąd co do treści zawieranej umowy. Poza tym pełnomocnik powódki wskazał, że przedmiotowa umowa została zawarta pomiędzy dwoma podmiotami profesjonalnymi, a także, iż zapłata wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy przez powódkę nie była powiązana ze skutecznością windykacji, co znajduje potwierdzenie w zapisie §7 ust. 2 umowy.

(odpowiedz na sprzeciw od nakazu zapłaty k. 56-60 akt)

Sąd poczynił następujące ustalenia faktyczne:

Powódka (...) sp. z o.o. z/s w O. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

(dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRSu powódki k. 26-29 akt)

Pozwany M. B. (1) jest wpisany do (...) jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...).

(dowód: zaświadczenie o wpisie do (...) k. 33 akt)

W dniu 04 listopada 2015r. powódka (...) Sp. z o.o. z/s w O. zawarła z pozwanym M. B. (1) umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń. Przedmiotem umowy było określenie zasad powierniczego przelewu (cesji) wierzytelności tj. przeniesienie przez powierzającego (pozwanego) na rzecz przejmującego (powódkę) wymagalnych wierzytelności przysługujących powierzającemu w celu ich wyegzekwowania od dłużnika na zasadach określonych w umowie. Stosownie do w/w umowy powierzający oświadczył, że przysługują mu względem dłużnika (...) sp. z o.o. z/s w K. bezsporne i wymagalne wierzytelności na kwotę 89.076,38 zł.

(okoliczność bezsporna)

Powódka w myśl rozdziału II umowy zobowiązana była do przeprowadzenia windykacji wierzytelności, ponadto stosownie do § 8 pkt. 1 umowy powódka zobowiązana była po przeprowadzeniu windykacji powierzonej wierzytelności przekazać niezwłocznie pozwanemu wierzytelności objęte niniejszą umową pomniejszone o wyliczone wynagrodzenie. Z kolei w myśl § 8 pkt. 3 wszelkie koszty związane z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej i komorniczej ponosi powierający, a zatem pozwany, za wyjątkiem kosztów zastępstwa procesowego. Koszty te płatne są przejmującemu w terminie trzech dni od daty doręczenia wezwania do ich zapłaty. Natomiast z § 8 pkt. 7 wynika, że koszty procesów są finansowane przez powierającego z trzydniowym terminem płatności na podstawie wezwania przesłanego do powierającego.

(dowód: umowa o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń z dnia 04

listopada 2015r. nr (...)/ (...)/ (...) k. 3-4 akt).

W łączącej strony umowie postanowiono, że przejmujący ma prawo wypowiedzieć umowę w przypadku nie uiszczenia przez powierającego żądanych przez przejmującego opłat na poczet kosztów prowadzenia sprawy w tym opłat skarbowych i sądowych, z prawem do wynagrodzenia określonego w § 7 umowy wraz z kosztami sądowymi na zasadach i terminach określonych w § 13 pkt. 3, z którego to przepisu wynika, że ustala się termin płatności kosztów postępowania windykacyjnego na trzy dni na podstawie wezwania do zapłaty. Za skuteczne przeprowadzenie czynności windykacyjnych powódce należało się procentowe wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 15% należności głównej powiększone o podatek VAT oraz ustawowe lub umowne odsetki naliczane od należności głównej przy czym w/w wynagrodzenie należało się powódce także w sytuacji wskazanej w § 10 pkt. 5 umowy.

(dowód: umowa o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń z dnia 04

listopada 2015r. nr (...)/ (...)/ (...) k. 3-4 akt).

Pozwany zapoznał się z treścią umowy o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń, po czym ją podpisał. W toku wyjaśniania zasad postępowania windykacyjnego przedstawiciel powódki przekazywał pozwanemu informacje na temat kosztów związanych z realizacją umowy, m.in. poinformował pozwanego, że wpis sądowy będzie wynosił 5% od wartości dochodzonej kwoty. Po podpisaniu umowy przez pozwanego i podpisaniu jej przez prezesa powódki oryginał tej umowy został przesłany pozwanemu. Pozwany nie zgłaszał zastrzeżeń co do postanowień tej umowy.

(dowód: zeznania świadka P. H. e-protokół z dnia 19.12.2016r. 00:15:40 i 00:24:46

min)

Powódka zawiadomiła dłużnika (...) Sp. z o.o. o przelewie wierzytelności oraz wezwała ją do zapłaty kwoty 89.356,40 zł. W związku z zamiarem skierowania pozwu do sądu przeciwko w/w dłużnikowi powódka zwracała się wielokrotnie do pozwanego o wpłatę m.in. kwoty 4.454 zł. na poczet opłaty sądowej od pozwu, kwoty 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i opłaty kancelaryjnej w kwocie 6 zł., w terminie 3 dni na podany numer konta bankowego, a następnie w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma wzywającego, przy czym w piśmie z dnia 28.12.2015r. pod rygorem wypowiedzenia umowy z prawem do przysługującego wynagrodzenia. W dniu 29 grudnia 2015r. pozwany w związku z e-mailem od powódki wzywającym go do zapłaty wpisu sądowego pod rygorem wypowiedzenia poinformował powódkę, że w dniu 04 stycznia 2016r. oddzwoni do powódki i podejmie decyzję w sprawie windykacji należności (...).

(dowód: zawiadomienie z potwierdzeniem odbioru k.12-14,15 akt;

wezwanie do zapłaty k.9-11 akt;

wezwania skierowane przez powoda do pozwanego wraz z korespondencją e-mail

k-16,17,18,19,61,62,63 akt;

potwierdzenie nadania k.20 akt;

e-mail pozwanego k. 64 akt)

Pismem z dnia 28.01.2016r. powódka z uwagi na brak wpłaty zaliczki na poczet uiszczenia opłaty sądowej od pozwu oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wypowiedziała pozwanemu umowę. Jednocześnie na podstawie § 10 pkt. 5 umowy obciążyła pozwanego wynagrodzeniem w kwocie 16.434,60 zł. i wezwała do jego zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia. Ponadto powódka dokonała zwrotnego przelewu wierzytelności.

(dowód: pismo powódki k. 21 akt;

zwrotny przelew wierzytelności k. 22-23 akt;

potwierdzenie nadania, przesyłki awizowane wysłane na adres: W. 9

M. i L. 5 M. k. 24-25 akt)

W piśmie z dnia 30 maja 2016r. pozwany złożył powódce oświadczenie, iż uchylił się od skutków prawnych zawarcia umowy o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń bowiem przedmiotowe oświadczenie złożył pod wpływem błędu, który został przez przedstawiciela powódki celowo spowodowany.

(dowód: oświadczenie pozwanego k. 44 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a w szczególności umowy o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń. Ponadto sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o zeznania świadka P. H. bowiem zeznania te są spójne, rzeczowe i w sposób logiczny uzupełniają materiał dowodowy oparty na dokumentach. Sąd natomiast nie poczynił ustaleń faktycznych na podstawie zeznań świadka M. G. bowiem są one w przeważającej części pozbawione wartości dowodowej dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy bowiem świadek ten zeznał, że „ja tej umowy nie czytałem. Nie wiem czy pozwany czytał tą umowę. Ja byłem tylko 10-15 min. podczas rozmowy. Nie wiem czy pozwany podpisywał jakieś dokumenty. Nic nie słyszałem na temat kosztów sądowych, nic na ten temat przy mnie nie mówił”. Z kolei twierdzenia tego świadka w zakresie prowizji należnej powódce w przypadku odzyskania należności pozwanego, z uwagi na to iż okoliczność ta w niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, nie wymagały oceny ze strony Sądu.

Z kolei Sąd oddalił na podstawie art. 217§3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. wniosek pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadków M. B. (2) i M. S. bowiem po pierwsze okoliczności istotne i sporne zostały dostatecznie wyjaśnione, a po drugie osoby te były pozwanymi w innych sprawach toczących się w tutejszym Sądzie z powództwa (...) sp. z o.o. z/s w O., w związku z czym okoliczności na które dowód ten miał być przeprowadzony nie pozostają w bezpośrednim związku z przedmiotem sporu.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest zasadne, wobec faktu, iż pozwany nie wykazał, że skutecznie uchylił się od skutków zawartej umowy o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń, co pozbawiłoby powódkę możliwości domagania się uwzględnienia jej roszczenia przez sąd.

Na gruncie przedmiotowej sprawy bezspornym jest, że w dniu 04 listopada 2015r. powódka i pozwany zawarli umowę o powierniczym przelewie wierzytelności i windykacji roszczeń. Wobec tego, iż w/w umowa nie została uregulowana wprost w przepisach prawa cywilnego (jest to umowa nienazwana) należy do niej odpowiednio stosować przepisy o umowie zlecenia bowiem jest ona w istocie zleceniem windykacji należności. Zatem podstawą

roszczenia powódki jest art.735 k.c. Zgodnie z którym za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie, przy czym stosownie do art. 744 k.c. w razie odpłatnego zlecenia wynagrodzenie należy się przyjmującemu dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy (...). Taka odmienną regulację przewidywała łącząca strony umowa powierniczego przelewu wierzytelności bowiem należne powódce wynagrodzenie zostało zastrzeżone także w sytuacjach, gdy wykonanie zlecenia przez powódkę stało się niemożliwe lub utrudnione na skutek zaniechania pozwanego związanego z niewykonaniem przez niego przyjętych obowiązków. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że powódka podjęła czynności windykacyjne (sporządziła i przesłała dłużnikom stosowne zawiadomienie o przelewie wierzytelności, jak również wezwanie do zapłaty), których nie mogła sfinalizować z uwagi na brak właściwego współdziałania ze strony pozwanego. Pozwany po wezwaniu do uiszczenia zaliczki na poczet kosztów procesu, którą powinien wpłacić stosownie do przyjętego zobowiązania w tym zakresie, co wynika wprost z brzmienia § 8 pkt. 3, żądanej kwoty nie wpłacił, ponadto pomimo zapewnienia powódki, iż decyzję w tym zakresie podejmie w dniu 04 stycznia 2016r. zachował się biernie. Powyższa beczynność pozwanego skutkowałą dokonaniem wypowiedzenia umowy przez powódkę, co w konsekwencji zrodziło po stronie pozwanego obowiązek zapłaty umówionego wynagrodzenia stosownie do § 10 pkt. 5 umowy.

Stosownie do zawartej przez strony umowy pozwany przyjął na siebie szereg obowiązków, w tym obowiązek uiszczenia kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej, o czym wbrew jego twierdzeniom, wiedział lub co najmniej powinien wiedzieć skoro jak wynika to z materiału dowodowego, w tym także zeznań świadka P. H. czytał umowę i znał treść umowy. W tym miejscu należy zaznaczyć, że pozwany jako podmiot gospodarczy zawierający szereg umów w związku z prowadzoną działalnością, powinien w ramach staranności jakiej można od niego wymagać zadbać o to, aby zapoznał się szczegółowo z treścią podpisywanej umowy.

Nie sposób w związku z tym zgodzić się z zarzutem pozwanego, że został wprowadzony w błąd przez przedstawiciela powódki, który rzekomo nie poinformował go o tym, że poza wynagrodzeniem prowizyjnym powódki dodatkowo będzie on zobowiązany do pokrywania wszelkich kosztów dochodzenia wierzytelności. Odnosząc się do tego zarzutu należy także podnieść, że po pierwsze powódka zaprzeczała, aby taka sytuacja miała miejsce, po drugie pozwany nie przytoczył dowodów na poparcie tego twierdzenia, przy czym obowiązek przedstawienia dowodów w tym zakresie spoczywał na pozwanym (art.3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie(art.227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art.6 k.p.c.) Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opublikowane w OSNC z 1997r./6-7/76) i w końcu po trzeciej treści e-maila pozwanego z dnia 29 grudnia 2015r. wyklucza taka możliwość bowiem pozwany wprost stwierdza, odpowiadając na e-maila powódki w związku z wezwaniem go do uiszczenia wpisu sądowego pod rygorem wypowiedzenia, że w dniu 04 stycznia 2016r. oddzwoni i podejmie decyzję.

Zgodnie z § 1 art. 84 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli, jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych czynności prawnej odpłatnej dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Po pierwsze ze względów już przywołanych brak jest podstaw do przyjęcia, aby pozwany pozostawał w błędzie co do treści czynności prawnej. Treść umowy oraz e-maila pozwanego z dnia 29.12.2015r. nie pozwalają na przyjęcie, aby we wskazanym wyżej zakresie pozwany pozostawał w błędzie. Po drugie pozwany nie udowodnił, aby jego rzekomy błąd był wywołany przez powódkę, nie udowodnił również, aby powódka wiedziała o rzekomym jego błędzie lub aby mogła z łatwością go zauważyć. Zaś odpłatność umowy nie budzi wątpliwości. Ponadto w ocenie Sądu pozwany mija się z prawdą, twierdząc, że o rzekomym błędzie dowiedział się dopiero otrzymawszy pozew bowiem pozwany miał nie tylko świadomość ciężącego na nim obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, ale treść chociażby e-maila pozwanego z dnia 29 grudnia 2015r. świadczy o tym, że pozwany nie wpłacając zaliczki na poczet wpisu sądowego podjął decyzję (jakkolwiek nie przekazaną wprost powódce) o rezygnacji ze skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Poza tym należy zaznaczyć, iż zdaniem Sądu pozwany z niewiadomej przyczyny nie odbierał korespondencji kierowanej przez powódkę pomimo że została ona wysłana na adres, pod którym pozwany odbierał późniejszą korespondencję, której nadawcą był Sąd.

Z powyższych względów nie sposób uznać, aby pozwany skutecznie uchylił się od skutków prawnych złożonego oświadczenia w umowie.

Z kolei odnosząc się do zarzutu pozwanego, iż roszczenie powódki jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego oraz przeznaczeniem społeczno-gospodarczym tego prawa bowiem powódka nie wyegzekwowała należnego mu świadczenia wobec czego domaganie się przez nią zapłaty jest całkowicie bezpodstawne i nieuczciwe, należy stwierdzić iż zarzut ten jest bezpodstawny. Otóż to na skutek postawy pozwanego związanej z brakiem uiszczenia przez niego stosownych zaliczek na poczet opłaty sądowej uniemożliwił powódce wykonanie jej obowiązków wynikających z zawartej pomiędzy stronami umowy. Zatem to zachowanie pozwanego należy ocenić negatywnie w kategoriach sprzeczności z zasadami współzycia społecznego oraz przeznaczeniem społeczno-gospodarczym tego prawa, gdyż na skutek zawinionego naruszenia przez pozwanego warunków umowy powódka poniosła szkodę w postaci utraty umówionego wynagrodzenia, co też znajduje odzwierciedlenie w treści umowy.

Z kolei prezentowana przez pozwanego postawa w toku procesu jest li tylko efekt przyjętej linii obrony.

Mając na uwadze powyższe powództwo należało uwzględnić, czemu sąd dał wyraz w sentencji wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481§1k.c. oraz art. 482 k.c. w zw. z art. 476 k.c. i art. 359 k.c. uwzględniając, że powódka domagała się zasądzenia należności głównej wraz ze skapitalizowanymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa oraz uznając, iż w związku z treścią pozwu wniesionego po dniu 01.01.2016r. powódka domaga się zasądzenia odsetek ustawowych wynikających z opóźnienia pozwanego w zapłacie przysługującego jej świadczenia wg stawki wynikającej z treści art. 359 k.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł stosując przewidzianą w art. 98 k.p.c. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu i wobec uwzględnienia powództwa zasądził ich zwrot od pozwanego na rzecz powódki w całości. Koszty postępowania w niniejszej sprawie stanowiły: opłata sądowa od pozwu w kwocie 822 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa adwokata w kwocie 17 zł. oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 4.800 zł. ustalone w oparciu o § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. (Dz.U.2015.1800).